

Aqqalu C. Jerimiassen

UKA 2020/7_2

Atassut

20. November 2020

2021-imut aningaasanut inatsisissatut siunnersuut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq

Ulloq ataasiinnangulillartorlu isumaliuutissiisummik aningaasaqarnermut ilaasortaatitaqanngitsut tunineqannguaqaagut, ila eqqanaraluttuaq qanoq ililluta angummassinnaassanersugut malinnaanissamut. Assut uggornarpoq, taamannak piffissaq annikitsigisoq atorlugu periarfisseqqaarneqannginnerput.

Ukioq manna aningaasaqarneq pillugu isumaqatiginninniarnermi piumaffigineqarnikuuvugut, sapinngisamik oqimaqatigiissakkamik imaluunniit aningaasanik isertitaqarfiusinnaasumik tunniussaqaassasugut aningaasaqarnikkut unammillernartumiinneq peqqutingalugu.

Tamannalu malilluarumallugu, Atassummiit sapinngisarput tamaat naak illuatungiliuttuullualernikuungalualuta Naalakkersuisup kaammattuutaa malillugu aningaasaqarnermut inatsisissamut sunniuteqarsinnaanissatsinnut suliaqarpugut.

Ilaatigut tamatta maani inersuarmi isumaqatigiilluinnarluta eqqartortakkatta ilaat, tassalu perorsaasut naammanginartumik akissarsiaasa qaffanneqarnissaanut aningaasanik annertujaanik immikkoortitsisariaqarneq allarpassuillu.

Nunattami aningaasaqarnerata maanngaanniik ilusilingaanera tamatta ulluinnatsinnut sunniuttarpoq, taamaammallu pitsaanerpaasorisarput tamatta malillugu partiitut isumaqatiginninniuteqartarluta.

Utoqqartagut

Atassut ilaatigut taaniarneqartartoq naluneqanngilaq "utoqqaat partiiat", tamannalu ajorinngilarput, tassami politikkerput eqqarsaatigissangaanni utoqqartatta toqqissisimanartumik nunatsinni utoqqalinissaat partiitta sulisutigiuartuummagu, ukiorpassuarnimi inuit sulereersimasut ataqinartumik pineqarnissaat pingaartuummat. Utoqqartagulli inuuttakkaluttuinnartutaaq taajuarparput, tassanilu sulerusussuseq utoqqalinersiaqalereeralualuni suli piusalernikuusooq naluneqanngilaq, assaat sulisinnaasut sulissapput, utoqqartagut sulerusuttut sapinngisarput tamaat tapersungassaraagut, sulilaalernerminnilu utoqqalinersiaminnik ilanngartuunneqalereertarnerat Atassummiit akerlerilluinnarparput, sulinermingummi sukkasuumik akileraarutigut ilapittuutaallualertussaammat. Taamannak utoqqaat sulisinnaanernut inuiaqatigiinnut akissajaataasinnaasutut naqissusiisarneput naammalerpoq.

Aalisarneq suli aningaasarsiorinitsinni pingaernerpaajuarlallassaaq, aalisarnerulli kisimi nunatsinni qaqugumorsuarmut aningaasarsiorfiuttut inissisimanissaa allatigut aaqqiivigisariaqarparput, taamaattorli ukiorpassuarni tulliuuttuni suli aningaasarsiorinikkut sukarsuurtut pingaernerpaatut inissisimanissaa assortorneqarsinnaanngilaq.

Soraarnerussutisiaqarneq

Atassummiit isumaqatiginngilluinnarparput pinngitsaaliissummik katersisussaataaneq, tamannalu pingaartumik atorunnaarsinneqartariaqarput isumaqarluta. Inuup kiffaanngissusaa inuusuttuunerminilu katersiniarnissaanut illutaarnissamut imaluunniit assigisaanut innarlineruvoq toqqaannartumik, inuumuna nammineq akisussaaffigisussaangaa sumut katersissanerluni soraarnerussutisiaqalernissaminut.

Minnerunngitsumillu Atassummiit minikkusunngilarputtaa, aningaasat soraarnerussutisiaqalernissamut katersarineqarsimasut PFA Soraarneq atorunnaarseriarlugu PFA Pensionimut nuunnerani amiilaarnaannartumik ilanngaatigineqarsinnaanngitsumik akitsuusiissimanerup matussuserneqartariaqarnera, inuummi nammineq sulinermigut katersai uani pivagut, tillinneruna! Soorunamiuna amerlasorppassuarnik maanna toqqaannarneqartalerpoq qallunaat nunaannut nuuginnarnissaq utoqqalinermi, atukkammikkut annertuumik ajorseriiateqarnissartik siorigisarmassut amerlasuut. Soraarninngornissaq orniginarsarneqartariaqarpoq nunatsinni.

Aningaasaq avataaniit sanassavarput inuiaqatigiit kaasarfianiunngitsoq

Takornariaqarneq ukioq 2020 annertuumik eqqornerlungaavoq, covid – 19 sakkortungaartumik namminersortorpassuarnut kingunerlutsitsivoq, takornariaqarnermi unittuissorpoq. Taamaattorli tamanna nunatut takornariaqarnermi tunniutiinnarfigissanngilluinnaripput Atassummiit isumaqarpugut, suli nunarput avammut ussasaarutiginerusariaqarparput, akissaqarluartut takornarissat tikissinniartariaqarpagut takornariarpapiluunersuit pinaversaarlugit(masseturisme).

Umiarsuit takornariartaatit maanna ajoraluartumik nunatsinnut aningaasaqarnikkut toqqaannartumik aanerusumik iluaqutaanngillat, aap, takornariat ilaasuussut atuilluartarput, umiarsuarli iluanaarutaangaarneq ajorpoq, tamannalu pillugu inuiaqatigiit aningaasarsiorinikkut iluaqutississinnaanerujumallugit ”pax tax” annikikkaluamilluunniit eqquttariaqarparput, aap, qangaanerusoq annertunaarpallaarlugu ikkunneqarnikuusimavoq ilaatigut umiarsuit takornariartaatit ikilivallaarnerannik kinguneqaleraluartumik, tamannalu pitinnaversaartariaqarparput.

Takornariaqarneq tassaalertariaqarpoq aningaasarsiorfipiluunersuaq, suli kingumut Visit Greenland aningaasalernerusariaqarparput, tassungami aningaasaliinitsigut siunissaq ungasinnerusoq isigalugu qanorluunniit arlaleriaatinngorluni utertussaana eqqaamasariaqaratsigu.

Sulineq imminut akilersinnaanerusoq

Aningaasaq nalitusartariaqarparput, pisisinnaassuseq qaffassartariaqarparput, akissarsianik qaffaangaluttuinnarneq illuanillu akitsuutinik nipittartuliiginnartarluni siunissaq ungasinnerusoq isigalugu peqqinnartuunngilaq inuiaqatigiinnut.

Atassummiit isumaqanngilagut, sulinermut ilanngaammik pilersitsinikkut innutaasut sulinerulerumaartut, aningaasalli pisissutigineqarsinnaanerata annertusarneratigut sulineq imminut akilersinnaanerusoq pilersinneqarsinnaavoq.

Akilerartarneq akiliisitsiniartarnerlu

Atassutip oqariartaaseraa, eqiterussinerujussuaq piujunnaartariaqarpoq, oqartussaaffinnillu siammasinnerusumik sumiluunniit innuttaasut qaninnerullugit sulinissaq pingaernerpaajuassalluni. Tamannalu pilluguttaaq Atassummiit ilanngaassiviup pilersinneqarnissaa isumaqatiginikusimangisaannarlutigu, illuanilli akiliisitsiniartarnermut oqartussaarneq kingumut kommunit utertinneqartariaqarnera sukataarutiguarlugu, inuiaqtigiimmi qanimut sullinneerunneqarnermi pisortat tungaannut isiginninnerminni soqutiginninnerat akisussaaffeqataanerata tammariartulersimammat.

Aningaasat pisissutigineqarsinnaanerata nalitsorsarneqarneratigut akilerartarnikkut oqilisaassinissarput pisariaqarpoq, aningaasap nalittoriartuaartinnerani malittannik innuttasut atungarissaarnikkut pitsaanerusumik inissisimatilerniarlugit akilerartut malinnaasumik appariartuaartiinnaavittariaqarpoq. Akunnattumik isertitaqartuuneq imminut akilersinnaalartariaqarpoq, isertakinnerpaatullu inissisimanermeek akunnattumik isertitaqalernissamut inuit piunassuseqalersittariaqarpat, maannakkutummi ingerlatilluta akunnattumik isertitaqartut tassaammata pissakinnerpaatut taaneqarsinnaasut.

Nipilersorneq – eqqumiitsuliornikkut pinngorartitsineq

Nunarput avammut kiinersinnaassappat pinngorartitsisut qaqugukkulluunniit tunuinnarneqanngisaannassapput, tamannattarlumi pillugu Atassummiittaaq nuannaarutingaarput Eqqumiitsuliornermut aningaasaateqarfiup kiisami pilersinneqartussanngornera, taassanili ilanngulluguttaaq eqqaasariaqarlugu, taassuma ukiorparujussuarni pilersinnianeqarsimaneranut takussutissaasortaaq qanoq nunatsinni eqqumiitsuliortortagut pineqaleraangata soqutigisaqanngippallaarneq oqartussat tungaanniit piusimasoq, tamanna allannortariaqarluinnarpoq.

Atassummiit nipilersortartuuneq inuussutissarsiutitsialassuit ilaattut isigaarput, sulilu kingumut inerisarluariaqakkatsinnut ilaalluni, nunarsuummi sinneranut avammut kiinnertarnitsinnittaaq sunniuteqangaarsinnaammat. Suli annertunerujartortumik tapersersortuaannartariaqarput nipilersortartortagut nunatsinni, ilaatigut konto pingaerneq 40.95.01 suli pitsaanerusumik inissisimatilerneratigut.

Inuiaqatigiittut peqqissuunissaq

Peqqissiniarluta nakorsiartarpugut, pinartoqavitsilluguli aatsaat nakorsiartarneq allannortariaqarpoq. Peqqissuunissarput inuiaqatigiittut toqqissisimanitsinnut aqquataavoq pingaernerpaq, inuiaqatigiit peqqinnissaqarfimmiit sullilluarneqartut inuiaqatigiit peqqissut. Maanna takusinnaallualereersimavarput Atassummiit siunnersuutigisimasarput, tassalu peqqinnissaqarfitta naalagaaffimmut utertinneqarsinnaanerani misissuititsinissamik isuma

itigartinneqarsimalersoq, tassa imaappoq, inuiaqatigiittut peqqissuunissarput minnerulersimavoq inuiaqatigiittut tulluusimaartuuniarnermiik.

Taamaattorli Atassummiit kaammattuerusuppugut, maannakkungaaq naalagaafeqatigiinnerup iluani peqqinnissaqarfik suleqatigiiffiusumik allatut taava ingerlanneqalerniarli, nunarput qallunaallu nunaat peqqinnissaqarfimmi akornganni annertunerungaartumik suleqatigiittariaqarput, tassanilu qallunaat naalakkersuisui saaffigineqartariaqartut peqqinnissaqarfitta unammillernangaartumik inissisimanera pillugu aningaasaqarnikkut qanoq pitsaanerusumik inissisimalersissinnaanissaanut. Soorlumi takoreerparput, meeqqat pillugit tv-kkut aallakaatsitsisoqareernerata kingorna tamarsuatta ataatsimoorluta maani ingersuarmi aaliangiussaqaarpugut qallunaat nunaatta ikiuuttariaqarneranik noqqaassumik. Sooq taava peqqinnissaqarfitta taama unammillernartigisumik inissisimanerani naalagaafeqatitsinnutaaq saaffiginnissinnaanngilagut? Uanimi inuup inuunera eqqartorparput, inuup inuunera tassaavoq pingaarnerpaaq taarserneqarsinnaanngitsoq sumilluunniit.

Aalisarnej – Piniarnej

Kaalaaleq A-mut B-mullu inississorneqarunnaartariaqarpoq, piniakkat killilersukkat pineqalertillugit maanna pilerngutaasaanaq pisalersimaneq peqqinnartuunngilaq inuiaqatigiinni, allagartat tunniunneqartartut allangortariaqarput! Tassalu aalisarnermut allangartamik tunniussisoqartariaqarpoq, immikkullu piniarnermut allagartamik tunniussisoqartariaqalerluni, maannami aalisartoqarmat aalisarnerninnavimmik ingerlataqartunik piniarnermiunngitsoq, ilaqarlutali suliffeqaraluarlutik piniariartuurtunik piniakkat piffissaq piniangaaffii malillugit malinnaajuartunik.

Aalisarnermi maanna qaleralinniarnermi 4%-imik akittuusiisimaneq peerneqarnissaa piffissanngorpoq, covid – 19-ilu pillugu aningaasarnikkut malunnaatilimmik appariaateqartitsineranni tapiissutinik toqqaanaq tuninngikkaluarlugit akitsuutip peerneratigut isertitaqarnerat sunnerluarneqarsinnaammat. Saarullit akeerulluinnartut taaneqarpoq ilaatigut, tassanilu ilaatigut nunami inuussutissarsiutit assingalugit ajornartoornermi tapeeriaatsit atorlugit ingerlanneqarsinnaanera Atassummiit kaammattuutingaarput.

Taamatut Atassummiit oqaaseqarluta aningaasaqarnermut ataatsimiitsaliaq pingajussaaneerilinnginerani kaammattuutitta tiguneqarnissaanik kaammattorparput, ataatsimiitsitaliamilu ilaasortaataqannginnatta aningaasaqarnermut ilaasortanik kingumut naapitaqaaqilaarnissaput qilanaaralugu.